

قانون مبارزه با پول شویی در حسابرسی و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری

الهام ابویی مهریزی^۱، جمال برزگری خانقاه^۲

^۱ کارشناس ارشد حسابداری مؤسسه آموزش عالی امام جواد (ع) یزد، elhamaboui@gmail.com

^۲ استادیار حسابداری و مدیریت دانشگاه یزد، jbarzegari@gmail.com

چکیده- پژوهش حاضر به بررسی الزام استفاده از چک لیست قانون مبارزه با پول شویی توسط حسابرسان و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می پردازد. پژوهش حاضر از جنبه موضوعی در زمره تحقیقات تجربی در حوزه امور مالی و حسابداری می باشد. دوره زمانی مورد مطالعه در این تحقیق، دوره ۵ ساله ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ (قبل از اجرای قانون مبارزه با پول شویی) و دوره ۵ ساله ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ (بعد از اجرای قانون مبارزه با پول شویی) می باشد. در نهایت از بین کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تعداد ۹۸ شرکت به عنوان نمونه آماری پژوهش به روش حذف سیستماتیک انتخاب گردیدند. برای تحلیل توصیفی داده ها و آزمون فرضیه ها با استفاده از مدل رگرسیون اولسون (۱۹۹۵)، بر اساس شاخص قیمت هر سهم و مدل اتسون و هریس (۱۹۹۱)، بر اساس شاخص بازده سهام از نرم افزار ایویوز استفاده شده است. در نهایت نتایج آزمون z وونگ در فرضیه مطرح شده نشان داد: بعد از اجرای قانون مبارزه با پول شویی در حسابرسی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران کیفیت اطلاعات حسابداری در جنبه مربوط بودن بالاتر از قبل از الزام قانون پول شویی قرار گرفته است. با توجه به ضرورت درک تأثیر قوانین وضع شده در کشور لازم است که شرایط بعد از الزام به اجرای قانون و قبل از اجرا در شرکت ها و نتایجی که به همراه داشته است بررسی شود. این دسته از پژوهش ها در قلمرو زمانی در حال حاضر با توجه به پیشرفت علوم اقتصادی توجه ویژه ای به خود جلب کرده اند.

کلید واژه- اهرم مالی، مربوط بودن، کیفیت اطلاعات حسابداری، قانون مبارزه با پول شویی

تصمیم گیری های مربوط به قیمت گذاری سهام از آن استفاده می کنند، این معیار کیفیت اطلاعات حسابداری در برخی از تحقیقات حسابداری از جمله مطالعه حبیب و عزیزم (۲۰۰۸) به کار برده شده است؛ بنابراین می توان از ارتباط بین ارقام حسابداری و قیمت سهام که به عنوان مربوط بودن ارزش اطلاعات حسابداری شناخته می شود (بارث و همکاران، ۲۰۰۱) به عنوان معیاری جهت سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری استفاده کرد. هرچه ارزش مربوط بودن اطلاعات بیشتر باشد، صورت های مالی برای تصمیم گیری سرمایه گذاران قابل اتکا ترند و بین اقلام صورت های مالی و قیمت یا بازده سهام ارتباط قوی تری ایجاد می کند (فرانسیس و شیپر، ۱۹۹۹ و سامی و ژوا، ۲۰۰۴). در عصر حاضر پول شویی یکی از فعالیت های غیرقانونی و مجرمانه است که شرکت ها برای کسب منافع بیشتر یا دور زدن موانع قانونی از آن استفاده می کنند؛ فعالیتی که بر کیفیت اطلاعات مالی شرکت ها تأثیرگذار است و در نهایت باعث از بین رفتن سرمایه کشور خواهد شد و آثار جبران ناپذیری را بر پیکرهی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه بر جای می گذارد. از آنجایی که فرآیند تطهیر و پاک سازی عواید حاصل از فعالیت های مجرمانه و غیرقانونی و جایگذاری آن ها در مجاری قانونی

۱- مقدمه

محیط حسابداری بسیار پیچیده و چالش برانگیز است و محصول حسابداری چیزی جز اطلاعات نیست. دلیل دیگر پیچیدگی اطلاعات، کاری است که بیش از اثرگذار بودن بر تصمیم های فردی انجام می دهد. اطلاعات نه تنها بر تصمیم ها اثرگذار است، بلکه بر بازار (به ویژه بورس اوراق بهادار) تأثیرگذار است. در مبانی نظری گزارشگری مالی به نقش اطلاعات مالی و مفید بودن آن در تصمیم گیری افراد اشاره شده است. در بیانیه اهداف گزارشگری مالی طبق نظر FASB (هیئت استانداردهای حسابداری مالی) گزارشگری مالی باید اطلاعاتی فراهم کند که برای تصمیم گیری های اقتصادی، سرمایه گذاران و اعتباردهندگان و سایر استفاده کنندگان مفید باشد و همچنین گزارشگری باید اطلاعات مربوط به منابع اقتصادی شرکت، محل تأمین این منابع و اطلاعات مربوط به نتایج عملیات را فراهم کند و به استفاده کنندگان در ارزیابی کارایی و اثربخشی و نقش مباشرتی مدیر کمک کند. یکی از مهم ترین معیارهای کیفیت اطلاعات حسابداری مربوط بودن و قابل اتکا بودن می باشد که مدیران در